

[Εἰς τὴν ἐπίζηλον φάλαγγα τῶν ἐν Κων)πόλει φιλολογούντων δια-
πρεπῆ κατέχει θέσιν καὶ ὁ ἐκ Βάρνης ἐγκυκλοπαιδικώτατος νο-
μομαθῆς κ. Γεώργιος Ἀποστολίδης. Πτυχιούχος τοῦ Ἐθνικοῦ

Πανεπιστημίου συνεπλήρωσε τὰς σπου-
δὰς αὐτοῦ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ. Ὑπ-
ῆρξε συνιδρυτῆς (1868) τοῦ «Ἰλισσοῦ»
μετὰ τοῦ πρό τινος θανόντος Ἰωάν. Καμ-
πούρογλου καὶ τοῦ Θαλοῦ Ἀντωνιάδου.
Ἐγκαταστάς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ
τοῦ 1871 δικηγорεῖ εὐδοκίμως παρὰ τοῖς
προξενικοῖς δικαστηρίοις καὶ τοῖς ἐγγω-
ρίοις τουρκικοῖς, γνώστης ὦν τῆς τουρ-
κικῆς γλώσσης, πρὸς δὲ καὶ ἐν τοῖς Πα-
τριαρχείοις. Μέλος διαφόρων Ἐφορευτῶν
καὶ Συμβουλίων εὐαγῶν ἰδρυμάτων, ἰδίᾳ
τοῦ ἄλλοτε ἐθνωφελῶς λειτουργήσαντος

Παρθεναγωγείου τῆς Παλλάδος, τοῦ Ζαπτείου Παρθεναγωγείου
καὶ τῶν ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, εἰργάσθη ἐκθύ-
μως καὶ λυσιτελῶς. Διετέλεσε πρόεδρος τοῦ αὐτόθι διεθνoῦς Δι-
κηγορικοῦ Συλλόγου (1894-1895), ἐπὶ διετίαν δὲ (1900-1902)
καὶ τοῦ «Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου». Στωμύλος, εὐ-
φραδῆς, χαριτολόγος, ἐν ὧραις σχολῆς, γράφει ὧραῖα εὐθυμογρα-
φήματα, πλήρη σπινθηρίζουσης ευφυΐας καὶ ἀττικoῦ ἄλατος. Τὸ
κάτωθι παρέχει ἰδέαν τινὰ τοῦ λογοτεχνικοῦ τοῦ ταλάντου].

Ο ΚΩΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ

«Πυγμᾶς ὁ κῶμος,
Λοῖδορον τ' ἔσθιν φιλεῖ.»
(Εὐρουπ. Κύκλωρ 534).

ΜΕΣΑΝΥΚΤΑ ἐπέρασαν· εὐλογημένη ὦρα·
τὰ ὦτα ξεκουράζονται, κ' ἡ φλυαρία τώρα
δὲν ἔχει οὐτ' ἓνα ἀκροατὴν καὶ φεύγει τὰς Ἀθήνας.
Κοιμῶνται ὅλοι νήδυμον ἔς τὰς μαλακὰς τῶν κλῖνας
καὶ βχιλιεύει ἡ σιωπὴ εἰς τῆς νυκτὸς τὸ σκότος.

Ἡ πείνα μόνον ἀγρυπνεῖ, κι' ἀκούεται ὁ κρότος
τοῦ πεινασμένου ποντικοῦ ποῦ ψάχνει κατὰ μόνας.

Μόν' οἱ αὐθάδεις κώνωπες κλεισμένοι 'ς τοὺς κοιτῶνας
σὲ χεῖλη κόκκινα μεθοῦν, σὲ μάγουλα χορεύουν
κι' ὄλην τὴν νύκτα τραγουδοῦν. Ἐημέρωσε; νηστεύουν,
ὡς μοναχοὶ ρεμβίζοντες σάρκας γυμνάς κι' ἀτρίχους.

Καὶ μόνον νεανία τρεῖς κιθαρωδοῦντες στίχους
ἔχτυποῦν τῶν δρόμων τὴν ἠχώ, καὶ ἡ κιθάρ' ἀγγέλλει
πῶς πείναν Ἐρωτος γεννοῦν τοῦ Ἐρωτος τὰ βέλη.

Ὁ εἷς, ὑπάλληλος ποτέ, μισθὸν ποτέ λαμβάνων
Κυβέρνησιν μὴ δίδουσιν μισθὸν τὴν λέγει πλάνον·
τοὺς ἀντιλέγοντας καλεῖ ὡς ῥήτωρ ὄξυθόας
ἀχρεῖους, φύλους ἢ μωρούς, μὲ φρένας ὄχι σώας·
κ' ἔγει δι' ὄλους ῥάμματα κ' ἐπίθετα ὅποσα
φυλάττει τόσον δεξιῶς ἢ κοπτερῆ του γλῶτσα.
Τοῦ κόμματος μανδρόσκυλον, γαυγίζει ἀπὸ πρωίας·
τὴν νύκτα γίνεται ἄνθρωπος καὶ δὴ αἰσθηματίας.

Εἶνε ὁ Πausανίας.

Ὁ ἄλλος, φοιτητῆς κομψός, καπνίζων, ἐρωτύλος,
σπανίως βλέπων τὴν Σχολήν, τῶν καφενειῶν φίλος,
μὲ ὄνειρα τρεφόμενος καὶ μ' ὄμιλον εὐθύμων
διασκεδάζων σκέπτεται νὰ γίγη ἐπιστήμων.

Αὐτὸς εἶνε ὁ Κίμων.

Ὁ τρίτος, ῥάπτης ἀγνωστός, κιθαρωδὸς πλὴν εἶνε
γνωστός, καὶ ὅταν τραγουδῇ, τρελλαίνοντες αἱ Ἀθῆναι.
Χωρὶς τὸν κράκτην τὰ πουλιὰ δὲν πιάνονται, ἀλλ' οὔτε
χωρὶς τὸν ῥάπτην τέλειος ὁ κῶμος ὀργανοῦται.

Καὶ σὺ ὡς κράκτης Βροῦτε;

Ὁ Κίμων τὸν πλαγίαυλον φυσᾷ μετὰ μανίας
καὶ κρούων τὴν κιθάραν του ἀρχίζει ὁ Πausανίας
καὶ μὲ τοῦ Βρούτου ἀναμιξ τοὺς γλυκυτάτους στόνους·
περᾶ ὡς λαθρεμπόριον τοὺς ἰδικούς του τόνους,
τοὺς κάπως παραφώνους.

Γοργὰ βαδίζουν· ἄρᾳ γε τί σκέπτονται ἐνδομύχως;
Θέλουσιν νὰ τρέχη ἄσκοπα 'ς τὰς ἀγυῖας ὁ ἦχος;

Στέχουν. Ἴδου τὸ μέγαρον, ὅπου δύο παρθέναι
δυὸ ἄγγελοι χωρὶς πτερὰ κοιμοῦνται ξενοιασμένοι·
ἴθᾳ τὰς ἔχτυπήσουν, καὶ πτερὰ . . . ἡ ἀρμονία δίδει.

Ὁ Βροῦτος βήχει· ἔτοιμος ὁ Πausανίας ἤδη
τὴν μύτην του ἠδονικῶς θωπεύει τὴν μεγάλην
ποῦ συμφωνεῖ θαυμάσια εἰς τὸ ἐρρίνωσ φάλλειν.
Ὁ Κίμων ἀνυπόμονος τὸ στόμα του ἀνοίγων
ἀέρα διὰ στεναγμούς συνάζει οὐκ ὀλίγον.

Νά τος ὁ Βροῦτος ἤρχισεν. Ὡ τί γλυκὸ τραγουδι!
ἡ φήμη τοῦ τραγουδιστοῦ δὲν εἶνε λοιπὸν φρούδη.
Κιθαριστῆς καὶ αὐλητῆς κροτοῦν, φυσοῦν, ἰδρώνουν
καὶ κοκκινίζουν πρόσωπα καὶ παρειαὶ φουσκώνουν,
ἀστράπτουν βλέμματα γοργά, κι' ἐν ἐξαισίᾳ στάσει
κατακτητοῦ λέγει καθεὶς πῶς προτιμᾷ νὰ σκάσῃ,
εἰάν ὡς ὄριμον καρπὸν δὲν λάβῃ 'ς τὴν ἀγκάλην
τὴν μίαν ὁ ὑπάλληλος, ὁ φοιτητῆς τὴν ἄλλην.

Πρὸς τὰ κλειστὰ παράθυρα τὸ βλέμμα ὄλων τείνει.
Τριγμὸς ἠκούσθη· ἀνοίξαν. Ἰδέτε, ἡ σελήνη
φωτίζει δύο κεφαλὰς. Τί χάρις, τί κομψότης!
Καὶ εἰς τὰς δύο ἐπανθεῖ τὸ κάλλος κ' νεότης.
Μὲ τὰ χυτὰ μαῦρα μαλλιά, μὲ τ' ἄσπρα νυκτικά των
εἰς ἔκστασιν ἐρωτικὴν θὰ τᾶχανε κι' ὁ Κάτων.

Ὁ Κίμων ἀπὸ τὴν πολλὴν χαρὰν του δὲν εἰξεύρει
ποῦ νὰ πατᾷ τὰ δάκτυλα, τοὺς τόνους ποῦ νὰ εὔρῃ.
Κι' ὁ Πausανίας ἑξαλλος μὲ πνεῦμα προικοθήρα
'ς τὴν προίκα δίδει τὴν καρδιά, 'ς τὸν ἄγγελον τὴν χεῖρα.
Γι' αὐτὸ ἡ προίξ ὅταν χαθῇ, 'ς τὴν νύμφην τὴν καυμένην
ἡ χεὶρ ἡ πενταδάκτυλος συζύγου μόνη μένει.
Καὶ τραγουδεῖ καὶ σχέδια πανόλβια χορεύουν
'ς τὸν νοῦν του καὶ φαντάζεται πῶς ὄλοι τὸν ζηλεύουν
καὶ εἶνε τώρα βουλευτῆς καὶ μέγας κομματάρχης
καὶ Δήμαρχος καὶ Ὑπουργός, Πρωθυπουργός, Μονάρχης
μοιράζει θέσεις δεξιὰ κι' ἀριστερὰ ἐν βίᾳ
καὶ τόσας ὥστε δι' αὐτὸν δὲν περισσεύει μία.
Εἶνε ἡ στιγμή τοῦ βίου του ἡ πανευτυχιστάτη
καλὰ ποῦ εἶνε σκοτεινά, νὰ μὴ τὸν πιάσῃ μάτι.

Χαῖρε, ἀκτὶς τοῦ ἰλαροῦ φωτὸς τῶν Ἑλλυσίων,
Χ α ρ ᾶ, ποῦ δείχνεις πῶς ἐκεῖ περνοῦν μακάρων βίον
κι' ἂν πέσῃς ἐδῶ κάποτε, ἡ λάμψις σου ἐκλείπει,
σὲ σβύν' ἡ ἀνασσα τῆς γῆς, ἡ μαυροφόρα λύπη.

Ἐξαίφνης δαίμων βάσκανος δύο μεθύσους στέλλει
 μὲ ρόπαλα κατάλληλα δι' ὄνου μόνον μέλι
 καὶ εἰς ἐκείνας τὰς λαμπρὰς τοῦ κόμου ἀρμονίας
 αὐτοὶ μὲ ὕβρεις ἀπαντοῦν βαναύσους καὶ βαρείας.

Ὡς λόγῃν τὸν πλαγίαυλον ὁ φοιτητὴς ὀρθῶνων
 τὸν βλέπει κάτω ἄπελπις, μὲ λ' ἄ μιν ὀ ρ ε στόνον
 πανύστατον, ἐκπνεύσαντα ἐν μέσῳ συντριμμάτων.
 Ὁ Πausanias ἔπεα πτερόεντ' ἀντιτάττων
 λαμβάνει ὡς ἀπάντησιν τὸ ρόπαλον 'ς τὴν ῥάχιν.
 Ἀσπίδα τὴν κιθάραν του ματαίως εἰς τὴν μάχην
 προβάλλει· πίπτει καὶ αὐτὴ ἐνδόξως ἔγινε ἄρα
 τοῦ π ρ ῶ η ν ὑπαλλήλου μας κι' αὐτὴ π ρ ῶ η ν κιθάρα.

- Κραυγάζει τότε βροντωδῶς :— Αἰδῶς, αἰδῶς, πολῖται!
 θεσμοὺς καὶ νόμους, Σύνταγμα, τὰ πάντα λακπατεῖτε.
 — Ἐδῶ, ἐδῶ, τὸ Σύνταγμα τί θέλει, κ' οἱ θεσμοὶ σου;
 Πατοῦμεν τῆς κιθάρας σου τὸν λάκκον καὶ . . . κρημνίσου.
 — Κιθάρα μου! — Ἄρπα λοιπόν. — Τλήμων Ἐλευθερία!
 — Ἐλευθερίαν μοῦ ζητεῖς, νὰ τραγουδῆς ἀχρεῖα
 καὶ νὰ ξυπνᾷς μεσάνυχτα τὸν κόσμον ποῦ κοιμᾶται;
 — Εἰς τ' ὄνομά της, ἄθλιοι, κακοῦργοι, μᾶς κτυπᾶτε;
 — Ἄρπα καὶ ἄλλην· ξεύρομεν πολὺ καλλίτερά σου
 ἐλευθερία τί θὰ πῆ· θὰ πῆ, ἄ ρ π α, β ο υ θ ᾶ σου.

Εἰς τὸν διάλογον αὐτὸν ἀπὸ τῶν παραθύρων
 πίπτει ὁ γέλως σὰν βροχή, σπασμωδικὸς καὶ εἴρων.
 Κ' οἱ μέθυσοι, δὸς του πληγὰς μοιράζουσι σφοδρότερας
 'ς τὰς κεφαλὰς τῶν ἐραστῶν, τὰς ῥάχεις, τὰς γαστέρας.
 Φωνάζει ὁ Κίμων :— «Στέκεσαι ἀκόμη, Πausanias!»
 Ἡ φοβερὰ τὸν λίγωσε τῆς ἄ ρ π α ς συναυλία,
 καὶ ἀσκεπῆς ἐκ σεβασμοῦ εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὸ ξύλον
 φεύγων ἀφίνει τρόπαιον καὶ δεύτερον, τὸν πῖλον.

Ὁ Βροῦτος ὡς ἀνέραστος, τὸ ἔστριψεν ἐγκαίρως
 εἰς τὴν ἀντάραν τῶν μαχῶν πρὸς τί νὰ λάβῃ μέρος;
 Διὰ τὴν τέχνην τραγουδεῖ τὸν Ἔρωτα οἱ ἄλλοι
 ἔχουν ὡς τέχνην, συνεπῶς οἱ κίνδυνοι μεγάλοι.
 Ἄλλὰ ἡ τέχνη πρὸ παντὸς τίθεται ἐκτὸς κινδύνου.
 Ὁ Ἔρωτος ὁ ἀήττητος νικᾶται ὑπὸ τοῦ οἴνου.
 Κ' ἐδῶ οἱ μέθυσοι νικοῦν, καὶ ἠκούσθη εἰς τὸ τέλος
 ὡς ὕμνος ἐπινίκιος πλατὺς θηλέων γέλως.

Πλὴν ταραχθεὶς ὁ γηραιὸς πατήρ ἐκ τῶν γελώτων
τὰ ὄνειρά του ἔλασε ἔς τὸν ὕπνον του τὸν πρῶτον,
καὶ μὲ τὸν σκούφον ἐγερθεὶς φωνὴν ὀργίλην βάλλει.
Τοῦ γεροντίου στιβαρὸς ὁ γρόνθος συνεστάλη,
κ' ἐδίδαξε τὰς κόρας του ἐν ὄρα μεσονύκτων
ὅτι δὲν πρέπει νὰ γελοῦν ἀλλὰ νὰ ἔχουν οἶκτον.
Δακρῦσαι εἶπαν κι' αὐταί, ἄλλοτε θᾶχουν νόμον
νὰ ἦνε τρυφερώτεραι ἔς τοὺς ἥρωας τῶν κόμων.

Κι' ὁ Παυσανίας κτύπημα λαμβάνων τελευταῖον
φεύγει τὰ ἴχνη του δηλοῖ τὸ αἶμ' ἀφθόνως ῥέον
ῥινοῦ ποῦ ἦτον ἄλλοτε μεγάλη, ποῦ ἐπλάσθη
νὰ εἶνε ἀκρωτήριον καὶ ἀκρωτηριάσθη.

Ἐκ τῆς φρικτῆς ὁ ἄμοιρος αὐτῆς πανωλεθρίας
ἀγνώριστος κατήντησε καὶ πρῶτην Παυσανίας
καλεῖται πλέον, κ' ἔγινεν, ὦ θαῦμα, ταπεινόφρων
ἢ γλωῦσα του ἐμίκρανε, τὸ ἦθος ἔχει σῶφρον
διότ' ἢ μύτη ἔσπασεν. . . Ὡ ρόπαλον μεθύσου,
πῶς ἄλλαξες τὴν πίστιν του, πῶς ἔκαμες ἐξίσου
διπλῆν τὴν μεταμόρφωσιν. Τῶρ' ἀγαπᾷ τὸ ἔργον,
μισεῖ καὶ ἀποστρέφεται τὰ πλήθη τῶν ἀέργων
τοὺς λόγους καὶ τὰ κόμματα, τὰς ὕβρεις καὶ τὰ ζήτω.

Τὸν κῶμον του συχνὰ πυκνὰ ἔς τοὺς φίλους διηγείτο,
κ' ἐν κατανώξει ἔλεγε : — «Σὲ μιὰ στιγμή τὰ εἶδα
ἐμπρὸς μου συντριβόμενα, κι θάραν, μύτη, ἐλπίδα».

Εἰς τὴν σπασμένην του αὐτὴν ἐπίστευσε τριάδα
κι' ἀνεβηπίσθη χρήσιμος πολίτης ἔς τὴν Ἑλλάδα.

ΓΕΩΡΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΣΚΟΡΠΙΑ ΦΥΛΛΑ

Τὸ τάλαντον συνίσταται εἰς τὸ νὰ βλέπη κανεὶς εἰς τὰ πράγματα
ὅ,τι οἱ ἄλλοι δὲν βλέπουν.

*

Εἰς τὰ ζητήματα τῆς συνειδήσεως αἱ πρῶται σκέψεις εἶνε αἱ ἄρι-
στοι. Εἰς τὰ ζητήματα τῆς συνέσεως αἱ τελευταῖαι εἶνε αἱ ἄρι-
στοι.